

A Fővárosi Ítéletábra a Dr. Szőke Mihály Ügyvédi Iroda (**I-II. rendű felperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Szőke Mihály ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes neve (**I-II. rendű felperes címe**) I. rendű és **II. rendű felperes neve (I-II. rendű felperes címe)** II. rendű felpereseknek, a Tóth Péter Bence Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Tóth Péter Bence ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 9. napján kihirdetett 31.P.20.389/2019/12. számú ítélete ellen a felperesek által 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés és az alperes részéről Pf.3. és Pf.4. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta az alábbi ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesnek személyenként 9.525 (Kilencezer-ötszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felpereseket személyenként 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési, az alperest 16.000 (Tizenhatezer) forint csatlakozó fellebbezési illeték megfizetésére az illetékügyi hatóság külön felhívására az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek házastársak. Az I. rendű felperes országgyűlési képviselő, a II. rendű felperes könyvelő, okleveles adószakértő és adótanácsadó, az **E. C. Kft.** ügyvezetője.
- [2] A 2018. április 8-i országgyűlési képviselő-választás kampányidőszakában, 2018. március 23-án jelent meg az alperes által kiadott ... internetes portálon a „**Cikk címe**” című cikk.
- [3] Az abban írtak szerint „I. rendű felperes neve ... államtitkár több, mint egymilliárd forintot tart egy ...-i offshore számlán.
4,86 millió dollár, több mint egymilliárd-kétszázmillió forint van egy olyan offshore cég bankszámláján ...-ben, amelynek igazgatója I. rendű felperes neve ... képviselő, államtitkár és felesége, írja a **Napilap neve**. A **J. W. E. L.** nevű céget 2013 júniusában jegyezték be. A **Napilap neve** birtokában lévő dokumentumokban feltűnő offshore közvetítőcég, a **F.** valós társaság, az ennek nevében aláíró **S. C.** és a közjegyző, **A. G. R.** is létező személy. ... A ... politikus családi vállalkozása, az **E. C. Kft.** ugyanarra a ... címre van bejegyezve, mint amelyik a dokumentumok egyikén szerepel.”
- [4] Az alperes közlésével egyidőben 14 sajtótermékben jelent meg azonos tartalmú cikk, melyek miatt a felperesek sajtó-helyreigazítási és személyiségi jogi pereket indítottak. A felperesek 2018. március 28-án helyreigazító közlemény megjelentetését kérték az alperestől, melyet az alperes 2018. március 31-én 5 óra 10 perckor közzétett.

- [5] Az alperesi cikk és a vele azonos tartalommal, egyidőben megjelent további közlések miatt az I. rendű felperest a kampányidőszakban tartott rendezvényeken és társadalmi kapcsolataiban, illetve a **Portál**on több esetben számonkérték. Megkérdezték tőle, hogy igazak-e a róla megjelent közlések, valóban rendelkezik-e offshore cégnél bankszámlával. Az I. rendű felperes a róla megjelent cikkek miatt magyarázkodásra kényszerült. A számára munkát végző aktivisták között is voltak, akik a cikk megjelenését követően eltávolodtak tőle. A róla megjelentek negatív hatását abban is érzékelte, hogy a korábban vele jó munkakapcsolatban álló polgármesterek, más hivatalos személyek részéről is eltávolodást érzékelt: nem keresték, az együttműködés velük megszűnt. A **Portál**-oldalán is olyan bejegyzés jelent meg, hogy akinek külföldi számlán milliárdjai vannak, az igazán adakozhatna.
- [6] Az I. rendű felperes nyilatkozata szerint az előzetes felmérésekhez képest a sérelmezett közlések miatt a választáson kb. 8-10 százaléknyi támogatottságot veszített. Bár országgyűlési képviselőként újraválasztották, de jelentősebb posztra nem kapott lehetőséget.
- [7] Nyilatkozata szerint a II. rendű felperes a cikk megjelenésének napján a 11 éves gyermeke iskolájába telefonált, hogy a gyermeket egyedül ne engedjék el, amíg nem mennek érte, nehogy bántás érje. Mindennapi életében is érezte a cikk hatását, bolti bevásárlásai során az ismerősei, a gyermeke iskolájában a többi szülő magatartásában a negatív változást. Volt, aki rá is kérdezett, mi igaz a cikkben írtakból. Könyvelőirodája is érezte a cikkek - köztük az alperesi közlés - negatív hatását, véleménye szerint egyik ügyfelét is a cikk hatására veszíthette el. Álláspontja szerint a cikk valótlanságainak alapján róla azt gondolhatták, hogy adóelkerülésre szakosodott.
- [8] A felperesek módosított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes a sérelmezett cikkben „I. rendű felperes neve ... államtitkár több, mint egymilliárd forintot tart egy ...-i offshore számlán. 4,86 millió dollár, több mint egymilliárd-kétszázmillió forint van egy olyan offshore cég bankszámláján ...-ben, amelynek igazgatója I. rendű felperes neve ... képviselő, államtitkár és felesége, írja a **Napilap neve**” közléssel, e valótlanságok híresztelésével megsértette jóhírnévhez való jogukat és az alperest 800.000-800.000 forint sérelemdíj, valamint perköltségeik megtérítésében kérték marasztalni.
- [9] A sérelemdíj iránti igényüket a jogsértés jelentős súlyára, a kampányidőszakban történt megjelenésre, a közlésnek a felpereseket offshore cégeken keresztül történő jelentős pénzkimentéssel vádoló súlyos tartalmára alapították, és utaltak arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla a sajtóban megjelent valótlanság tartalmú közlés miatt V. Cs. és V. V. bírók részére is ilyen összegű sérelemdíjat állapított meg.
- [10] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal védekezett, hogy a **Napilap neve** interneten közzétett cikkét csupán átvette. A megjelenést követő nyolc nappal, még a választásokat megelőzően eleget tett a felperesek helyreigazítási kérelmének. A cikket egyébként is kevesen tekintették meg: a helyreigazítás közzétételéig összesen 475, ebből az I. rendű felperes választókerületében csupán 12 letöltés történt. Mindez nem befolyásolhatta a választások eredményét.
- [11] Arra is hivatkozott, hogy a cikk közzétételével egyidőben több sajtótermékben is megjelent azonos tartalmú közlés, így többek együttes károkozásáról van szó. A sérelemdíj iránti igény elbírálásánál nem hagyható figyelmen kívül, hogy az alperesi közlésnek pontosan mi volt a hatása. A felperesek pedig személyes előadásukon kívül nem bizonyították, hogy őket kifejezetten az alperesi cikkel összefüggésben milyen hátrány érte.
- [12] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével - a keresetnek részben helyt adva - megállapította, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi

jogát azzal, hogy a ... internetes oldalon 2018. március 23. napján megjelent „**Cikk címe**” című cikkben valótlanul híresztelte az I. rendű felperesről, hogy több mint egymilliárd forintot tart egy ...-i offshore számlán,

[13] továbbá megsértette az I. és a II. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a cikkben valótlanul híresztelte, miszerint „4,84 millió dollár, több mint egymilliárd-kétszázmillió forint van egy olyan offshore cég bankszámláján ...-ben, amelynek igazgatója I. rendű felperes neve ... képviselő, államtitkár és felesége”.

[14] Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és a II. rendű felpereseknek fejenként 200.000-200.000 forint sérelemdíjat, továbbá 80.000 forint perköltséget, valamint az állam javára, az adóhatóság külön felhívására 96.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

[15] Döntésének indokolásában a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§-át, 2:43.§ d) pontját, 2:45.§ (2) bekezdését és 2:52.§-át idézte. Érvelése szerint a perben nem volt vitatott, hogy az alperes a cikkben a sérelmezett közléseket valótlanul híresztelte; a valótlan híresztelés pedig alkalmas volt a felperesek személyéről kialakult kép hátrányos befolyásolására, lerontására. A jogsértés megvalósulása szempontjából közömbös, hogy az alperes csupán átvette a **Napilap** neve közlését, és az is, hogy a cikket hány személy töltötte le, hányan olvasták el.

[16] Kiemelte, hogy a személyiségi jogsértés ténye önmagában nem vonja maga után a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát; annak feltétele a nem vagyoni sérelem bekövetkezése is. Ugyanakkor a sérelemdíj megállapításához a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztét nem kell igazolni.

[17] A sérelemdíj mértékének megállapításánál értékelte a felperesek társadalmi életben bekövetkezett hátrányainak mértékét, így az I. rendű felperes vonatkozásában a képviselői tevékenysége során elszenvedett bizalomvesztést, a magyarázkodásra, a sérelmezett cikkben és a **Portál**-oldalán tett megjegyzések cáfolatára kényszerülést, a környezetében, társadalmi kapcsolataiban a korábbihoz képest tapasztalt hátrányos változást, elfordulást. A II. rendű felperes esetében pedig azt, hogy lakókörnyezetében, társadalmi kapcsolataiban negatív hatást tapasztalt, magyarázkodásra kényszerült. Figyelembe vette azonban az I. rendű felperes esetében, hogy országgyűlési képviselőként újraválasztották, így a bizalomvesztés hatása valószínűleg nem volt kiemelkedően jelentős súlyú. Másrészt nem volt igazolható, hogy kifejezetten csak a cikk közlése miatt nem nyert el ... **bizottsági** alelnöki megbízatást. Eredményesnek ítélte az alperes védekezését annyiban is, hogy a cikket mindössze 475, az I. rendű felperesi választóközrztben 12 alkalommal töltötték le és így az alperes cikkével közvetlenül oksági összefüggésbe hozhatóan az I. rendű felperes jelentős számú támogatótól nem eshetett el. Azt is értékelte, hogy a sérelem nem kizárólag az alperes által megjelentetett, arányaiban csekély olvasottságú cikk, hanem a több sajtótermékben megjelent azonos tartalmú közlések együttes hatásaként következett be, és az alperes által okozott sérelem mértéke pontosan nem állapítható meg, csak vélelmezhető. Az alperes a helyreigazításnak egyébként is önként, még a választás időpontját megelőzően eleget tett. Mindezt a felperesi igényt eltúlzottnak találta és az alperes által okozott immateriális sérelem ellentételezésére személyenként 200.000-200.000 forint összegű sérelemdíjat látott megfelelőnek. Álláspontja szerint a felperesek által hivatkozott korábbi bírósági döntésben, két bíró javára megállapított, magasabb összegű sérelemdíj nem támasztja alá a felperesi igény alaposságát, mert a másik ügy körülményei, a sérelemdíjat megalapozó tények és körülmények nem ismertek.

[18] A felpereseket részben találta pernyertesnek, erre figyelemmel marasztalta az alperest a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pont alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltség felperesek részére való megfizetésében, valamint a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett kereseti illetékben.

- [19] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperesek terjesztettek elő fellebbezést elsődlegesen a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369.§ (3) bekezdés a) és c) pont, másodlagosan a d) pont szerinti felülbírálati jogkört megjelölve az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, sérelemdíj iránti igényük teljes körű teljesítése és elsőfokú perköltségük teljes egészében való megtérítése érdekében.
- [20] Elsődlegesen azzal érveltek, hogy a törvényszék a tényállást tévesen állapította meg, megsértette a bizonyítékok mérlegelésének a Pp. 279.§-ban foglalt szabályát. A sérelmezett cikk olvasottságát igazoló, az alperes által csatolt statisztikai adatok szerint ugyanis 2018. március 23-án 1396, 2018. március 24. és 27. között 475, ezen időszakban összesen 1871 letöltés, megtekintés történt. Nézetük szerint ezért az elsőfokú ítéleti tényállás módosításának és a módosított tényállás alapján eltérő jogi következtetés levonásának van helye. A sérelemdíj mértékének megállapítása során ugyanis a törvényszék különös jelentőséget tulajdonított a letöltések számának, a tényleges letöltésszám majdnem négyszeres adata pedig a sérelemdíj négyszeresére emelését indokolja. Hangsúlyozták emellett, hogy az alperes által közölt megtekintésszámban nem jelentek meg azok az adatok, amikor a cikket mobiltelefonon, táblagépen vagy hordozható számítógépen olvasták el.
- [21] Másodlagos hivatkozásuk szerint a Pp. 369.§ (3) bekezdés d) pont alapján amiatt szükséges felülmérlegelni a törvényszék mérlegelési jogkörben hozott döntését, mert a sérelemdíj alkalmazott összege nem igazodik az alperes által okozott nem vagyoni sérelem súlyához.
- [22] Fellebbezésüket azzal is indokolták, hogy a sérelemdíj szempontjából nincs jelentősége a hasonló tartalmú cikkek más sajtótermékekben való megjelenésének. A valótlan tények híresztelését ugyanis az alperes önállóan, a többi sajtószervtől függetlenül követte el. Felróható magatartása ezért megállapítható, és önmagában vizsgálendő. Hangsúlyozták, hogy az egyes sajtószervekkel szemben külön-külön indított sérelemdíj iránti perek egyesítése elmaradt, így ismeretlen a jogsérelem miatti sérelemdíj teljes összege, és az is, hogy ezen összeghez képest az alperes miért pont az elsőfokú ítélet szerinti összeg megfizetésére köteles.
- [23] Kiemelték, hogy kizárólag a felperesek erőfeszítése és tevékenysége miatt nem következett be az alperesi cikk célja, az I. rendű felperes újraválasztásának a választópolgárok bizalomvesztése miatti elmaradása. Fenntartották, hogy a sérelemdíj összegének meghatározásánál iránymutatásul szolgál az elsőfokú eljárás során már hivatkozott, két bíró ügyében hozott jogerős döntés, miután egyértelmű és köztudomású, hogy a sérelmezett cikkben foglaltak súlyosabbak és ennek megfelelően a felpereseknek nagyobb nem vagyoni sérelmet okoztak.
- [24] Az alperes csatlakozó fellebbezésében a Pp. 369.§ (3) bekezdés szerinti felülbírálati jogkörre hivatkozva az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a felperesek sérelemdíj iránti igényének teljes körű elutasítását és az elsőfokú perköltség ennek megfelelő módosítását kérte.
- [25] Jogorvoslati kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú ítélet a sérelemdíjban marasztaló részében megalapozatlan. A jogsértés tényének megállapításából automatikusan nem következik a sérelemdíj iránti igény teljesíthetősége. Az alperes pedig kellően kimentette magát a sérelmezett cikk olvasottsági adatainak közlésével. Ebből megállapítható, hogy a cikk megjelentetéséből eredően a felpereseket semmiféle joghátrány nem érte. A cikket ... megyében olvasó 8 ember szavazata a választás eredményét nem befolyásolta, arra semmilyen hatással nem volt. A felperesek azon kereseti állítása, hogy a cikk célja a lejárata és a választók befolyásolása lett volna, csupán feltételezés. Mivel az I. rendű felperest újraválasztották, a cikk hatására semmilyen joghátrány nem érte. A II. rendű felperes sem bizonyította, hogy valamely megbízásától a cikk hatására kialakult bizalomvesztés miatt esett el.
- [26] Fenntartotta azon álláspontját, hogy a sérelmezett közléssel azonos tartalmú cikkek közel egyidőben, több sajtótermékben való megjelenésére tekintettel, ha érte is sérelem a felpereseket, azt a sajtótermékek együttesen okozhatták. A felpereseknek pedig bizonyítaniuk kellett volna, hogy sérelmüket nem a többi sajtószerv, hanem konkrétan az alperesi cikk, és az milyen mértékben okozta.

- [27] Azzal is érveltek, hogy a Pp. 184.§ (1) bekezdés szerinti állítási és a 265.§ (2) bekezdés szerinti bizonyítási szükséghelyzet miatt indítványozták a felperesek nyilatkozattételét arra nézve, hogy mely médiumokat perelnek és e perekben milyen példányszámról vagy olvasási látogatottságról nyilatkoztak az alperesek. Miután a törvényszék az indítványukat nem teljesítette, így nézetük szerint nem lehetett azt egyértelműen megállapítani, hogy az alperes cikke mennyiben hatott közre a felpereseket állítólag ért sérelmekben.
- [28] Fellebbezési ellenkérelmük a felperesek által sérelmezett körben az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.
- [29] A felperesek fellebbezési ellenkérelme - tartalma szerint - a csatlakozó fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.
- [30] A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés sem alapos.
- [31] Az ítélet tábla a jogorvoslati kérelmeket a felperesek kérelmére tárgyaláson bírálta el. Miután az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményeket nem látott fennállónak, ezért - a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelmek és fellebbezési ellenkérelmek korlátai között (Pp. 370.§ (1)-(2) bekezdés) - az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jogi felülbírálatát végezte el (Pp. 369.§ (3) bekezdés).
- [32] A jogvita érdemét tekintve pedig a törvényszék a szükséges bizonyítást a felek nyilatkozatai által indokolt körben lefolytatta, a tényállást a beszerzett bizonyítékok okszerű és helyes mérlegelésével állapította meg, és helytállónak bizonyult az alperes által fizetendő sérelemdíj összegére vonatkozóan levont jogi következtetése is.
- [33] A felperesek fellebbezési hivatkozásaival szemben az elsőfokú bíróság az alperesi cikk letöltésszámára vonatkozó adatokat a tényállás részeként nem állapította meg, azokat kizárólag az alperesi védekezés körében idézte és értékelte. A bíróságnak az ítéleti tényállásban a jogvita elbírálása szempontjából jelentős tényeket kell megállapítania. Az alperesi cikk letöltésszámára vonatkozó adatokat pedig a másodfokú bíróság sem értékelte olyan jelentős tényeknek, melyekkel a törvényszék által megállapított tényállást kiegészíteni lenne indokolt.
- [34] Annyiban helytálló a csatlakozó fellebbezés érvelése, hogy a jogsértés tényének megállapításából automatikusan nem következik a sérelemdíj iránti igény teljesíthetősége. Az objektív szankciók megítélése mellett is elutasíthatja a bíróság a sérelemdíj iránti keresetet, ha a sérelmet szenvedett felet nem érte olyan immateriális sérelem, amely pénzbeni ellentételezés, sérelemdíj megítélésére adna alapot. A Ptk. 2:52.§ (1) bekezdés második fordulatának helyes értelmezése szerint a sérelmet szenvedett fél "az őt ért nemvagyoni sérelemért" követelhet sérelemdíjat, azaz a sérelemdíj megítélésének feltétele a nemvagyoni sérelem bekövetkezése, eltérően a személyiségi jogsértés objektív szankcióinál használt "a személyiségi jogsértés ténye" (Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés) feltételtől (BDT 2018.3821.). A bírói gyakorlat által kidolgozott ún. köztudomás-doktrínát a Ptk. jogszabályi szintre emelte, amikor a sérelmet szenvedőt a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesítette; de nemvagyoni sérelem hiányában a Ptk. 2:52.§ (2) bekezdés sem teszi lehetővé sérelemdíj követelését.
- [35] A Ptk. 2:52.§ (3) bekezdés szerint a bíróságnak az eset összes körülményeit - különösen a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét, a felróhatóság mértékét, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatását - mérlegelve kell a sérelemdíj mértékéről határoznia.

- [36] A felperesek keresetük alapjaként az általuk állított hátrányokat megjelölték. Az előadottak közül a köztudomásúnak tekinthető sérelmeket: a munkahelyi, lakóhelyi környezetben bekövetkezett bizalomvesztést, magyarázkodásra kényszerülést, a társadalmi kapcsolatok meglazulását a törvényszék mindkét felperes esetében megfelelően figyelembe vette. További hátrányokat azonban a sérelemdíj összegének megállapítása során nem lehetett értékelni, mert - amint arra a csatlakozó fellebbezés is helyesen hivatkozott - a további hátrányok (országgyűlési pozíció, szavazói támogatottság, könyvelőirodai ügyfél elvesztése) bekövetkeztét a felperesek csupán állították, de a bizonyítási teher ismeretében sem igazolták. A köztudomásúakat meghaladó további hátrányok bizonyítottságának hiányában pedig a sérelmezett cikk olvasottsági adatainak további értékelésére sem látott lehetőséget az ítéletábra.
- [37] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság nem értett egyet az alperes azon jogorvoslati érvelésével, hogy az alperes a sérelemdíj-fizetési kötelezettség alól magát kellően kimentette volna, és a felperesek esetében semmiféle hátrány nem volt megállapítható. Az ítéletábra is úgy ítélte meg, hogy a helyreigazítás alperes általi közzététele önmagában nem volt elégséges az okozott nemvagyonai sérelmek kompenzálására.
- [38] Nem osztotta az alperes azon jogi álláspontját sem, hogy a több sajtótermékben, azonos időben, hasonló tartalommal megjelent közlésekre tekintettel a sajtószervekkel szembeni sérelemdíjra a Ptk. 2:52.§ (2) bekezdés alapján a többiek közös károkozását szabályozó Ptk. 6:524.§ rendelkezéseit kellene alkalmazni. A jogsértő tartalmú cikk megjelentetéséről ugyanis az alperes egyedül döntött, a jogsértő magatartást ezen autonóm döntésével önállóan valósította meg, és ahogyan a személyiségi jogsértésnek a Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés szerinti objektív szankcióiért, úgy a 2:52.§ szerinti szubjektív szankcióért, a sérelemdíjért is önállóan köteles helytállni. Egyetértett azonban a törvényszék azon mérlegelésével, hogy a sérelemdíj összegének meghatározásánál figyelemmel kellett lenni arra is, miszerint a felpereseknél jelentkező köztudomású hátrányokat nem kizárólag az alperes sérelmezett cikke eredményezte.
- [39] Tévesnek ítélte emellett az ítéletábra a felpereseknek a kampányidőszak alatti megjelentetés miatti fokozott alperesi felelősségre vonatkozó perbeli álláspontját is. A közéleti szereplők személyiségi joga és a véleménynyilvánítás szabadsága alapjogi kollíziója esetére kialakított alkotmánybírósági iránymutatás szerint a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. Egyfelől a demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája a társadalom tagjainak, az állampolgároknak, valamint a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. Másfelől a tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét (7/2014. (III.7.) AB határozat [50]). A választási ügyekben az Alkotmánybíróság a saját gyakorlatát is a választási kampány szabad folyásának védelme érdekében alakította ki (31/2014. (X.9.) AB határozat, 5/2015. (II.25.) AB határozat, 9/2015. (IV.23.) AB határozat, 3107/2018. (IV.9.) AB határozat).
- [40] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által alkalmazott mértékű sérelemdíj áll arányban a jogsértés súlyával és a felpereseket ért immateriális sérelmekkel. A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés alogtalanságára figyelemmel pedig az

elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezéseket sem találta érinthetőnek.

- [41] Mindezt az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdés alapján - az indokolás fentiek szerinti kiegészítésével - helybenhagyta.
- [42] A fellebbezésben és a csatlakozó fellebbezésben vitatott értékre tekintettel a másodfokú eljárásban az alperes vált nagyobb mértékben pernyertessé. Ezért a felperesek kötelesek megfizetni az alperesnek 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdés alapján megállapított, a felszámítottat meg nem haladó összegű másodfokú perköltségét (Pp. 82.§ (3) bekezdés, 83.§ (2) bekezdés, 87.§ (2) bekezdés). A jogorvoslati kérelmek sikertelenségére figyelemmel a perben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a felperesek, a csatlakozó fellebbezési illetéket az alperes köteles az állam javára megtéríteni (Pp. 102.§ (1) bekezdés, 83.§ (1) bekezdés, 87.§ (2) bekezdés, 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés).
- [43] Az ítélet elleni fellebbezés a Pp. 365.§ (2) bekezdés szerint kizárt; a határozat erről tájékoztató rendelkezése a Pp. 364.§ szerint alkalmazandó Pp. 346.§ (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2020. február 6.

dr. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

dr. Kollár Zoltán s. k. előadó bíró. Örkényi
László s. k. bíró